

Iordachi al Lupului

Vasile Alecsandri

Jos, pe apa Prutului,
În ținutul Huși-ului
La casele Lupului
Mers-a ura Domnului!
Mers-a ura și lovit-a,
Pe Iordache prăpădit-a!
El cu Domnul se-nvrăjbea
Și călare pribegea
Pe drumul Bugeacului,
Scăparea pribeagului,
Și cu bine el sosea,
Adăpost el își găsea
La saraiul Hanului,
Cumnatul sultanului.
Frunză verde măcieș,
Mare groază-i sus, la Ieși,
De Iordache c-a să vie
Să aducă grea urgie
De tătari cumpliți grămadă
Să le dea țara-n pradă!
Boierii se adunară
De la târg și de la țară
Și trei zile se vorbiră,
Trei zile se sfătuiră
Lui Iordache, să-l înșele,
Trimițându-i măgulele
Ș-un poclon de zece pungi,
Patru șaluri tot în dungi,
Două scurte, două lungi.
Ș-un fugar frumos, domnesc,
De soi bun, moldovenesc,
Și o carte mare-nchisă
Ca de la Domnie scrisă,
O hârtie-nșelătoare,
Poftitoare, rugătoare,
Ca să vie Iordache-acasă
La Maria cea frumoasă.
Iar de-i trebuie domnie,
I-o dă Vodă cu frăție,
Între ei pace să fie!
Iordăchel se-nveselea,
Iară hanul îi grăia:
„Zece zile mai așteaptă

Ca să ai tu parte dreaptă,
Căci am scris la-mpărăție
Pentru-un firman de domnie,
Ori de nu, ia-ți oastea mea
Și cu dânsa fă ce-i vrea.”
„Ba, eu oastea n-oi lua,
Că țara m-a blestema.
Cine-aduce oaste-n țară
Sub blestemul țării piară!”
Astfel dac-a cuvântat,
Cu hanul s-a sărutat
Și spre țară a plecat
Cu Marin și cu Ciocan,
Cu Lisandru cel bălan,
Și cu Zaria, bun viteaz
Ce-i cam negru pe obraz.
Toți cu inimile drepte,
Slugi viteze și-nțelepte;
Oameni buni și credincioși
Ce-s la masă rușinoși,
Dar la luptă hărțăgoși!

II

Vinerea spre sâmbăta,
El Măricăi s-arăta
Și cu drag o săruta
Mulțumind lui Dumnezeu
C-a sosit la locul său...
Dar în lume cine știe
Azi și mâini ce-o să mai fie!
Iată-un grec, unul Zoilă,
Om de vrajbă și de silă,
Un trimis de la domnie,
(Negre zilele să-i fie!)
Olăcește se ducea
Și la domn știre făcea
C-a sosit Iordache-acasă
La Maria cea frumoasă!
Frunză verde alunică,
Grea pulbere se ridică
De la Ieși înspre Milești,
Iar printr-însa ce zărești?
Arnăuți cu şușanele,
Cu argint pe la oțele.
Lefegii și darabani
Cu-ai lor mândri căpitani.
Iordăchele, te ferește,

Cursă rea ți se gătește!
Cei ce vin călări la tine
Nu vin ca să se închine,
Ci vin cu porunci domnești
Și cu gânduri dușmănești.
Frunză verde porumbică!
Drăgălașa de Marică
Pe Iordache mi-l trezea
Și din gură așa-i grăia:
„Hai, frate, la biserică
De sfânta Duminică,
Că de când ai pribegit
Sufletul nu ți-ai grijit!”
Iordăchel se întindea
Și cu lene răspundea:
„Mergi, Marico, dumneata,
Că eu nu mă pot scula,
Drumul lung m-a obosit,
Calul greu m-a ostenit!”
Iată, mări, cum vorbea
Că fereastra se izbea
Și cădea jos la pământ
Fără suflare de vânt.
Ș-o icoană poleită
Trăsnea fără-a fi lovită.
Maria se-nspăimânta,
Iordache se întrista,
Dar pe gânduri mult nu sta,
Că Lisandru-i aducea
Carte mare și-i zicea:
„O ceată de oameni mulți,
Lefegii și arnăuți,
A sosit aici din sus
Ș-astă carte ți-au adus
Cu poftire boierească
Să mergi la curtea domnească,
Dar ascultă-mă pe mine,
Căci ce simt eu nu-i a bine.
Tu ești mare cât un domn,
Iar de ai minte de om,
Hai cu toți să-ncălecăm,
Arnăuții s-alungăm
Și de drum să ne cătăm,
Spre Bugeac să apucăm,
Pe hanul să-l ridicăm
Și foc Ieșului să dăm.”
Iordăchel nu-l asculta
Și din gură cuvânta:

„Ba, m-oi duce la domnie
Că chiar domnul mă îmbie
Și se jură că va face
Tot ce-oi vrea ca să
mă-mpace!”

III

Frunză verde de negară,
Pe cel drum în zi de vară,
Ce se vede strălucind
Și spre Ieși înaintând?
Un rădvan cu telegari,
Șese negri armăsari,
Și-n rădvanul boieresc
Un luceafăr pământesc,
Cu chip dulce femeiesc.
Iar pe lângă cel rădvan,
Călare pe-un năzdrăvan,
Merge mândrul Iordăchel
Cu slugile după el:
Slugi cu inimile drepte,
Înțelepte și deștepte,
Ce-s la masă rușinoase,
Dar la luptă hărtăgoase.
Apoi venea după ei
Ceată de arnăuței,
Lefegii și darabani
Cu-ai lor mândri căpitani.
Ei la Ieși cât ajungea,
Iordache la domn mergea,
Dar domnul cât îl vedea,
De mânie s-aprindea
Și striga: „Jos pe covor,
Tăiați-i capul din zbor.”
Un călău se repezea,
Iataganu-și netezea,
Dar Iordache-l aștepta,
O palmă voinică-i da,
Cât călăul jos pica.
Apoi el se întorcea
La Lisandru de-i zicea:
„Ține tu sabia mea
De-mi taie capul cu ea,
Că nicicum nu m-a durea.”
Iar Lisandru, oftând greu,
Răspundea: „Stăpânul meu!
Pâinea, sarea ți-am mâncat,

Nu mă vâri la păcat!"
Din nou vodă porunceă,
Arnăuții se-mbrâncea,
Pe Iordache s-aruncau,
De păr lung îl apucau,
Pe covor îl întindeau
Și din zbor capu-i tăiau.
Capul se rostogolea,
În sânge se tăvălea
Și pe scări se cobora
Și-n rădvan apoi sărea.
Iar Marica, vai de ea!
Capu-n brațe apuca
Și plângând la el căta,
Și bocind îl săruta,
Când pe frunte, când pe gură,
Când pe gât, la încreștătură.
„Alei! Doamne! striga ea,
Facă-se pe vrerea mea!
Doamna ta să văduvească,
Neamul tău să calicească,
Târgul tău întreg să ardă
Și domnia-ți să se piardă!”
Frunză verde siminoc,
La Ieși arde mare foc.
Bate para prin Milești,
Zbor tăciunii la Lățești,
Scânteile-n Bărlănești,
Până pe la Ciocănești,
Și duc veste de-ngrozit
Că Iordache a pierit
Și că focul a izbucnit
Din blestemul cel cumplit!